

KALVÍN

Zborový list

Ročník VIII. Číslo 2.

Apríl 2017

Nepredajné

Kázeň

Marián Hamari

5Mojž 30,15-20: *Pozri, dnes som ti predložil život a dobro, smrť a zlo (15)...Predložil som vám život i smrť, požehnanie i kľatbu. Vyvol' si život, aby si zostal nažive so svojim potomstvom.(19)*

Kol 3,1-4: *Ak ste teda boli spolu s Kristom vzkriesení, hľadajte to, čo je hore, kde Kristus sedí po pravice Boha. Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi. Lebo ste umreli a váš život je skrytý s Kristom v Bohu. Keď sa zjaví Kristus, náš život, vtedy sa aj vy spolu s ním zjavíte v sláve.*

Milé sestry a milí bratia.

Veľká noc je o živote. Je to oslava života; víťazstvo života nad smrťou; otvorenie sa nových možností života. A to nielen preto, že je jar, ktorá nám toto všetko pripomína a všade okolo seba, v prírode i medzi ľuďmi, už cítime prebúdajúci sa život. Mne napríklad pred rokom zomrel otec. Práve v čase, keď teraz slávime Veľkú noc. Takáto skúsenosť s spomienka zatemňuje aj radosť z Veľkej noci, ak by tá mala spočívať iba v oslove jarneho života. Veľká noc je však oslavou života v inom zmysle. Veľká noc je potvrdenie toho, že večný Boh, Pán neba i zeme sa rozhodol pre život; že v Kristovi ukázal, že ani smrť, tobôž nejaké iné sily v tomto svete, nemôžu prekaziť Jeho plány zachrániť nás i celý svet. Kolobeh v prírode je iba zdanie o tom, že v zime príroda odumiera a v jari sa prebúda. Ale to Božie rozhodnutie pre život je čosi reálne. Kristus je vzkriesený! – to je evanjelium Veľkej noci. Nie je to prebudenie sa po zimnom spánku, nie je pokračovanie Ježišovho života, ktorý na kríži vyhasol. Je to vzkriesenie do úplne iného – nového života. A toto je, vážení, reálne. Toto je to, čo robí Boh, toto je skutočný dôvod na Veľkonočnú slávnosť.

Ak sa v takejto veľkonočnej eufórii spýtame: kto si volí život a kto smrť, zrejme by každý bol pre život. Ale je to naozaj tak? V texte z Deuterónómia (5. Mojžišovej knihy) čítame podobnú otázku. Pripomeňme v akej to bolo situácii. Boh vyslobodil svoj ľud z Egypta, z otroctva. Sformoval si ho a dovedol až na prah zaslúbenej zeme, ktorá oplývala Božím požehnaním. Ukázal im budúcnosť a povedal: Predložil som vám na jednej strane život, dobro a požehnanie a na druhej strane smrť, zlo a kľatbu. Radím vám: zvolte si život. A my vieme z príbehu Božieho ľudu, ako to dopadlo. Eufória sa postupne premieňala na voľbu smrti, zla a kľatby. Ale ten príbeh sa vždy znovu opakuje. Začal už pri stvorení. Boh stvoril dobrý svet, aj človeka a učinil ho pánom tvorstva. A akoby už vtedy

povedal: predložil som vám všetko a dal vám k užívaniu. Avšak človek si volí smrť, zlo a kľatbu. Zvolil si neposlušnosť Bohu, bratovraždu, túžbu byť ako boh... A zrazu prišla strata raja, strach o vlastný život, neschopnosť si rozumieť. A ten príbeh sa neustále opakuje v našich životoch, vo vzťahoch, rodinách, v cirkvi, v spoločnosti. Nech robíme čo robíme, naše rozhodnutia nakoniec vedú k tomu, že strácame nielen tú rajskú dokonalosť, ale žijeme v neustálom strachu o život, lebo kto raz urobí zlo, musí očakávať zlo aj proti sebe, a o neschopnosť sa dorozumieť aj medzi tými najbližšími netreba ani hovoriť.

A ten príbeh s tou notorickou otázkou: čo si volíme, sa akoby zhmotnil v Ježišovi Kristovi. A tu sa dostávame k jadrú evanjelia. Z kríža počujeme: Je dokonané! Čo je dokonané? Jeden ľudský život? Jeden zápas o pravdu a spravodlivosť, či skôr pokus o ne? Tu však ide aj o čosi viac.

Kristov kríž je dokonaním všetkých tých našich ľudských pokusov zodpovedať tú otázku: čo si vlastne volíme. Kristova obeť je dokonaním ľudských snáh udobriť si Boha nejakými záslužnými činmi či obradmi. Utrpenie Ježiša – Učiteľa je dokonaním jeho učenie, v ktorom nám zjavil Božiu vôľu, a zo svojich princípov a presvedčení neustúpil ani pri mučení. Kristova smrť je dokonaním poslania Krista – Spasiteľa, ktorý vlastným životom vykupuje a zachraňuje svet. A na toto všetko, čo je dokonané, ukončené a potvrdené zaznieva zvesť o prázdnom veľkonočnom hrobe Ježiša Krista. Je to akoby brána pre definitívny vstup čohosi nového do tohto sveta. Je to brána do novej budúcnosti, brána do plnosti Božieho kráľovstva.

Kristov kríž je akoby zhmotnenie tej otázky: predložil som vám život a smrť, dobro a zlo, požehnanie a kliatbu – čo si zvolíte? Ale je to už viac-menej iba rečnícka otázka. Boh už vie, čo si mi volíme. A keď sme k sebe úprimní, vieme to aj my. Ale, keďže toto je už dokonané, dôležité je čosi iné. A tu prichádza gejzír radostnej zvesti evanjelia Veľkej noci: **V Ježišovi Kristovi si Boh zvolil nás, rozhodol sa pre nás.** Nie na našich odpovediach záleží, ale na Božej. A tá je v náš prospech. Kristovým vzkriesením potvrdil, že aj nám dáva ten svoj nový život. Spolu s Kristom nás vzkriesil. Inými slovami, znovuzrodil nás. Tomu novému životu môžeme hovoriť večný alebo nebeský. To preto, lebo súvisí s Bohom. Nie je to tak, ako si to niektorí predstavujú, že je to život ako teraz, len s tým rozdielom, že trvá donekonečna. Alebo, nie je to tak, ako si niekto myslí, že keď je nebeský, tak to nemá s nami nič spoločné. Nie je to o kvantite, ale o kvalite. Ten nový večný nebeský život od Boha existuje už aj teraz. Predstavuje ho vzkriesený Kristus. A kde je Kristus, tam je ten nový život. Kto je v Kristu je nové stvorenie.

Milé sestry a milí bratia. Môže sa to zdať nábožensky či teologicky vzletné a uchvacujúce hovoriť o tom novom živote. Ale pravda je, že my na rozdiel od vzkrieseného Krista žijeme ešte v podmienkach života v tomto starom veku. A vieme ako to tu chodí. Vie to aj Kristus a aj preto po vzkriesení nás uisťuje: *A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.* (Mt 28,20) A dáva prísľub Svätého Ducha. Nový život je teda život s Kristom. Preto sa môžeme učiť ako ho žiť z toho, ako žije Ježiš, ako sa to od neho naučili učeníci a apoštoli a potom uplatňovali v cirkvi, ako o ňom svedčí Božie slovo v celej jeho šírke a zábere. Preto si na záver ukážme aspoň tri skutočnosti toho nového života.

Perspektíva a nádej. Asi každý poznáme tu sarkastickú charakteristiku lekárskeho povolania o tom, že je to najneúspešnejšie povolanie na svete. Lebo keby lekári robil čokoľvek, aj tak im všetci pacienti nakoniec zomrú. Nie všetko sa dá vykázat' štatisticky. S rešpektom k medicíne a snahe lekárov, my vieme, aké sú naše vyhliadky: exitus (odchod, smrť). Ale súčasné prognózy aj pre budúcnosť sveta privolávajú iba čierne „chmáry“. Ekológia a otepľovanie, pribúdajúce vojenské a ideologické konflikty, strach z vesmírnej katastrofy, ... A tu zrazu z Božieho trónu počujeme: *Hľa všetko tvorím*

nové. (Zj 21,5) Nové nebo, novú zem, nový život, ... ale aj nového teba s novou budúcnosťou. Ak si to prisvojíme, tak zrazu sa lepšie žije, keď vieme, že to má perspektívu. Zvlášť sa lepšie znášajú všetky tie negatívne skúsenosti života ako sú nemoci, ťažkosti či smútky z odchodu blízkych. Lepšie sa znáša strach z budúcnosti, keď sa obávame, čo bude s nami, čo s cirkvou, čo s týmto svetom. To všetko je v Božích rukách a On v Kristu ukázal, že chcel len dobre, život a požehnanie.

Potenciál a možnosti. Druhá vec v súvislosti s novým Božím životom v Kristu je potenciál a nové možnosti. Často sa divíme nad Ježišovým výrokom, že keby sme mali vieru ako len malinké horčičné semienko, dokázali by sme hory prenášať. Potenciál a možnosti nového života sú neuveriteľné. Tak ako v tom horčičnom semienku. Aj samotní učeníci sa divili, čo všetko sa dá urobiť, keď prijímame Kristovo poverenie a moc Svätého Ducha. Ale tomu musíme byť otvorení, lebo často sa sami obmedzujeme a nechávame obmedzovať iba tými našimi prostriedkami a možnosťami. Apoštol radí: *Hľadte hore...* a dennodenne sa modlíme: *Bud' vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi.* Prečo potom neveríme, že i na zemi i v našom živote sa môžu diať veci podľa tých Božích „nebeských“ možností?

Reálne kroky. Prečo máme ako kresťania žiť novým spôsobom a robiť určité veci, ktoré iní nerobia? Tradične z náboženského hľadiska sa to berie tak, že sa treba zapáčiť Bohu. Reformátori to vnímali tak, že je to súčasť vďačnosti za to, že nás Boh v Kristu spasil. Ale existuje ešte jeden dôvod. A totiž ten, že nás tak Boh uspôsobil tým, že nás zahrnul do jeho nového diania a nového života, ktoré naplno vniesol aj do podmienok nášho sveta a života. Dosvedčili to apoštoli a nimi budovaná cirkev, keď sa formovala nie na národnej či územnej príslušnosti, ale na bytí v Kristu. Ten nový život, ktorý máme v Kristu sa prejavuje vo všetkých tých krokoch k odpusteniu a zmiereniu, k presadzovaniu Božej spravodlivosti, k prejavom súcitu a pomoci bližným, k povzbudzovaniu k nádeji aj v ľudskom utrpení či strachu, ...

Milé sestry a milí bratia. Toto je čas, keď v cirkvi oslavujeme nový život. Život umožnený Kristovým vzkriesením, život s novou perspektívou a nádejou a plný nových možností. Keď sa Boh rozhodol pre nás a pre náš život, prečo by sme tým mali pohrdáť?! Skúsme využiť toto veľkonočné obdobie k tomu, aby sme sa naplno otvorili tej Božej perspektíve, možnostiam i výzvam ku konkrétnym krokom v našich životoch. Amen.

Cieľ

Juraj Godočik

Nedávno sme slávili Advent, Vianoce a Nový rok. Po týchto sviatkoch sme sa dožili s pomocou Božou aj vstupu do „pôstneho obdobia“. Pripravovali sme sa na slávenie Veľkej noci, ktorá sa nám stala cieľom, ktorý sme teraz dosiahli. Musíme hľadiť aj na cieľ našej životnej cesty. Tá je veľa krát naplnená utrpením či prekážkami, ktoré zneprijemňujú náš život. Preto každý deň, ktorý začíname treba myslieť na Boha, lebo On Ťa volá a vidí v každej situácii. Nájdí si preto chvíľu pre Neho a čítaj Slovo Božie. On určite vypočuje a pomôže v každej situácii. V súlade s dennými povinnosťami nezabúdaj ani na svoj cirkevný zbor, ani na spoločenstvo veriacich ľudí, ktorí Ťa možno potrebujú a veľa krát čakajú na tvoju pomoc. Šesť týždňov pred veľkonočnými sviatkami žijeme v pokání svojich srdc. Boh očakáva naše pravé pokánie, ktoré musí byť v láske. Každý má prehodnocovať vo svojom vnútri otázku viery. Musíme mať v bázni na vedomí, že len Pán Ježiš zomrel za každého z nás na Golgote.

Ľudia sa venujú svetským veciam a pritom zabúdajú na duchovné veci. Sviatky nám prinášajú otázku čo my urobíme s Ježišom. Odpoveď sa hľadá vždy ťažko, keď okolo seba denne vidíme závisť či nenávisť, tvrdosť kamenných srdc. Ľudská žiadostivosť volala aj pri ukrižovaní nášho Pána: „Ukrižovať“, zabiť nevinného. Z Jeho ukrižovaním máme odpustené hriechy, je len na nás ako potom konáme. Veľmi veľa krát nevieme odpúšťať jeden druhému. Potom v našich srdciach nemáme pokoj a lásku.

Dostali sme sa do radostného času, keď slávime na Veľkonočnú nedeľu - Zmŕtvychvstanie Pána, porážku smrti. Preto voláme k Tebe Pane, povzbud' naše srdcia Tvojim Slovom i Duchom Svätým!

Prehľad počtu veriacich pri vysluhovaní Svätej večere Pánovej v roku 2016 v

Michalovciach

Michal Kontra

Začiatok pašií (pol pôstu) 21.2.2016: 101 veriacich.
Misijno-diakonické stretnutie 20.3.2016: 38 veriacich.
Veľký Piatok 25.3.2016: 293 veriacich.
Veľkonočná nedeľa 27.3.2016: 226 veriacich.
Svätodušné sviatky 15.5.2016: 104 veriacich.
Misijno-diakonické stretnutie 22.5.2016: 18 veriacich.
Nový chlieb 22.8.2016: 110 veriacich.
Misijno-diakonické stretnutie 22.8.2016: 11 veriacich.
Nové víno 23.10.2016: 114 veriacich.
Misijno-diakonické stretnutie 23.10.2016: 15 veriacich.
Štvrtá adventná nedeľa 18.12.2016: 147 veriacich.
Misijno-diakonické stretnutie 18.12.2016: 30 veriacich.
Prvý sviatok vianočný 24.12.2016: 326 veriacich.

Spolu na Večeri Pánovej v roku 2016 v kostole bolo 1533 veriacich.

Teologické princípy Kalvínovej teológie

6. časť

Michal Hromaník

Ježiš Kristus je prítomný svojou mocou a slávou všade, ale nie telesne, extra carnem. To je ono kalvínske „mimo“, extra calvinisticum. Istota spasenia nie je založená ani v zvestovaní evanjelia, ani v Jeho spečatení sviatosťami, ale jedine v Kristu (Inštitúcia IV. 14,14).

Úžitok Svätej večere Pánovej spočíva v tom, že je nám v nej dávaný Ježiš Kristus so všetkými darmi svojej milosti. Najprv musí byť Ježiš Kristus náš Spasiteľ, inakšie nemáme úžitok z dobrodení Svätej večere Pánovej. Kalvín ešte hovoril, že obsahom a podstatou Svätej večere Pánovej je Ježiš Kristus. Podstata obecnstva s Kristom je duchovná. Telo Kristovo v tajomstve Svätej večere Pánovej je nemenej duchovnou skutočnosťou než večné spasenie (Inštitúcia IV. 17,33). Centrom liturgie Svätej večere Pánovej je pre Kalvína živý Kristus sám. Účasť na Jeho dobrodeniach, Slovo a sviatosti utvrdzujú našu vieru. Kalvín tu pripája, že vieru potvrdzuje Svätý Duch. Funkcia sviatostí jem totožná s funkciou slova. Tou je zvestovanie Krista a v ňom pokladov nebeskej milosti. Svätý krst nám potvrdzuje, že sme boli očistení a umytí, Svätá večera Pánova, že sme boli vykúpení. Vodou sa zobrazuje umytie, krvou zadosťučinenie. Toto sa nachádza v Kristovi, ktorý prišiel vo vode a v krvi (1.Jn 5,6).

Úlohou cirkvi je predovšetkým zvestovať Slovo Božie a vysluhovať sviatosti podľa apoštolských poriadkov. Zbor veriacich je spoločenstvom zmluvy, ktorého život je podrobený Božiemu poriadku. Cirkev je zhromaždením vyznávačov, ktorí pred Bohom a pred ľuďmi vydávajú počet zo svojej viery. Povolání a ospravedlnení Boží služobníci sú povinní poslušne sa podriaďovať Kristovmu kráľovstvu. Cirkev je v zmluve s Hospodinom nemenej záväzne než starozákonný ľud. Preto učenie a bohoslužby majú byť prevádzané poslušnosťou všetkých údov v celom ich živote. Kalvín nič nespustil z požiadaviek prísnej životnej disciplíny. O to sa usiloval už počas svojho prvého pobytu v Ženeve. Kto sa previňoval proti Božiemu zákonu, bol trestaný podľa štátnych zákonov, väzením alebo smrťou. Zároveň však dbala nad disciplínou sama cirkev a zakročovala v cirkevnej prísnej disciplíne svojimi prostriedkami. Zvlášť vylučovaním od sviatostí a kmotrovstva. Od základu prebudoval Kalvín cirkevné zriadenie, v ktorom sa má uskutočňovať a platiť zjavená Božia vôľa, podľa ktorej sa riadila apoštolská cirkev. O správu zborov a prácu v oblasti ženevskej cirkvi sa od roku 1541 podľa kalvínskeho: „Usporiadania v cirkvi“ ujali štyri skupiny pracovníkov. Pastieri – služobníci Slova Božieho, boli povolání ku kázaniu,

zvestovaniu Božieho Slova, vyluhovaniu sviatostí a duchovnej pastierskej starostlivosti jednotlivým rodinám a členom zboru. Presbyteri dozerali na život v zbere, pomáhali pastorm v pastierskej starostlivosti a v konaní cirkevnej disciplíny. V Ženeve boli volení presbyteri mestskou radou. Mimo Ženevy ich volil zbor sám. Diakoni vykonávali sociálnu prácu na pomoc chudobným a úbohým. Bol to doklad, že evanjelium má tiež sociálny dosah. Cirkev túto formu zvestovania evanjelia nesmie zanedbávať. Doktori, učitelia teológie mali cirkev vyučovať v teologických otázkach a dozerat' na čistotu učenia. Pastori a doktori tvorili ctihodné zhromaždenie, v ktorom sa na týždenných schôdzkach vykladalo Sväté Písmo. Volili sa kazatelia, konala sa vzájomná disciplína povzbudzovaním a napomínaním. Pastori a presbyteri tvorili konzistórium, teda vlastný úrad pre cirkevnú správu. Presbyterov bolo spravidla dvanásť, viac ako duchovných, predsedal jeden z presbyterov. Takto fungovala účinná spolupráca všetkých veriacich. Medzi štátom a cirkvou Kalvín obozretne rozlišoval a chránil slobodu cirkvi viac než iní reformátori, Luther i Zwingli. V Ženeve Kalvín nadobudol i politický vplyv a formoval tiež občiansky život mesta v tom istom duchu ako cirkev. V spôsobe života mesta malo byť zjavné, že vládne zvrchovaný Hospodin. Hovoríme o Kalvínovej zásade – theokracie (bohvlády). Znamená to však niečo celkom iné, než vládu kňazov či kráľov, ktorí sa dovolávajú Boha, aby posilnili svoju vládu v štáte.

K najpozoruhodnejším znakom Kalvínovej teológie, patrí nerozlučná jednota medzi zákonom a evanjeliom, medzi Božím udeľovaním milosti a medzi Božím udeľovaním príkazov. Zákon a evanjelium odhaľujú priepasť ľudskej biedy, ak nezasiahne nezaslúžená Božia láska, zjavujúca sa v Kristovi a spečatená Jeho obet'ou na kríži. Nielen formálny reformačný princíp – výlučná a dostačujúca autorita zjavenia, otvárajúca sa v Písme, znie nespočetne z Kalvínovej Inštitúcie. Materiálny reformačný princíp – ospravedlnenie človeka jedine vierou, že Boh ospravedľuje človeka zo svojej milosti, ktorá je nami nezaslúžená. Božia láska zasiahla ako milosť, ktorú môžeš len prijať a jej uveriť. Táto viera, toto prijatie milosti je začiatkom lásky k spravodlivosti, zaväzuje človeka k vd'ačnosti a otvára oči pre nové meradlo i nový cieľ života, pre slávu Božiu. Nikomu sa nepodarilo tak krásne vyjadriť ako Kalvínovi, že jadro biblického svedectva je vo zvesti o slobodnej vôli Ducha Svätého. On nás posväčuje, pôsobí skrze Písmo a v zadosť učením Kristovej obeti na kríži. Toto naplánovala Božia rada, preto Kalvínova teológia je sústavným výkladom svätého Písma.

Celý život človeka stojí pod súdom a milosťou zvrchovaného Pána. Spasenie nie je niečo, z čoho by si sa mohol individuálne tešiť, zatiaľ čo svet okolo teba sa rúti do záhuby. Na svete človek nie je sám. Kristus je cestou nielen k Bohu, ale i k človeku. Kalvín vidí solidaritu človeka s človekom. Boh ťa postavil do solidarity s blížnymi. Práve v dôraze na slávu Božiu, na teologický princíp ľudskeho života vyrastá celkom osobitá mravouka, v ktorej sú viditeľné a podčiarknuté sociálne záväzky jednotlivca. Ako jednotliviec zdieľáš svoju účasť na Božom kráľovstve spolu s bratmi a sestrami ako aj s blížnymi, a to v láske k nim a v zodpovednosti za nich. Kalvín tu stojí pred nami ako živý svedok v Bohu, ktorý útočí na staré, zašlé, nepravdivé poriadky sveta, aby na troskách starých vyrástol nový, plný spravodlivosti, pravdy, ale i milosrdenstva a odpustenia. Tento živý svedok k nám hovorí nástojčivo i dnes. Veď viera sa má prejaviť v celom našom živote, vo všetkých ľudských vzťahoch. Viera v konečné víťazstvo Božej lásky a Božej pravdy sa nemôže a nechce zaobísť bez pohotovej služby a účinnej pomoci tých, ktorí veria v Boha a tak šíria slávu Jeho mena vo svete. Ako živý je tento odkaz Kalvínovho teologického diela i dnes!

Prednesené Michalom Hromanikom na doškoľovacom teologickom kurze duchovných, dňa 27.4. a 4.5.1988 na Zemplínskej Širave, chata Chemlon Humenné (dnešný Chemes).

Príprava na Veľkonočné sviatky

Juraj Godočík

Aj v tomto roku s Božou pomocou sme vstúpili do tichého sviatočného obdobia, keď si pripomíname utrpenie a bolesť, ktorú znášal náš Spasiteľ a záchranca ľudských duší. Svoje myslenie upriamujeme na Pánov zápas, Golgotskú obeť zmierenia. Pripomíname si historické udalosti, ktoré sa udiali v živote Pána Ježiša Krista. Usilujeme sa každý jednotlivou pochopiť pravý zmysel Jeho obete. Tá obeť na oltári golgotského kríža je veľkým svetlom, ktoré zažiarilo uprostred veľkej tmy.

Mnoho ľudí má ešte pochybnosti, napríklad aj prorok Jeremiáš opisuje pochybnosti Izraela, Božieho ľudu. Pánova ruka bola pozdvihnutá, aby upozornil nepolepšiteľný národ. Prišlo varovanie a napomenutie, ktoré bolo plnosťou lásky aj milosti. Zámer Pánov bol jednoznačný, zachrániť ľudí od veľkého utrpenia a biedy. Usilujme sa aj my na modlitbách chváliť Hospodina, aby naše hriechy boli prikryté. On nám môže odpustiť naše hriechy. K tomu je potrebná naša kresťanská účasť na prijímaní Svätej večere Pánovej, ktorá je nielen v týchto sviatkoch veľmi potrebná. Prijímajme Božiu milosť a nesme ju našim príbuzným, našim rodinám, cirkevnému zboru a všade, kde je to potrebné. Treba mať na mysli výrok Pána Ježiša Krista, keď povedal: „Bol som mŕtvy a hľa už som živý na veky vekov a mám kľúče smrti a podsvetia“.

Ukazuje nám cestu po ktorej máme kráčať a otvára nám oči. Prosme Ho, aby sme nešli po ceste, ktorá vedie do záhuby. Nech On nás drží pevne vo svojich rukách na ceste spravodlivosti. Prosme spoločne o požehnanie na každý deň.

Modriny a rany odstraňujú zlo

Juraj Halás - Návraty 29.1.1967

Bratia a sestry!

Dostali ste už ranu? Pravdepodobne, že áno. Uvedomili ste si, že rana pôsobí nepríjemne? Že je to vec nežiaduca? Naproti tomu napríklad pohladenie a bozk vzbudzujú pocity príjemné. My potom podľa toho usudzujeme, že ten kto hladí a bozká, zaiste miluje. Ten kto pôsobí rany, nenávidí, je nepriateľom.

Rana vo vlastnom význame je napríklad rana päst'ou. Lenže môžeme hovoriť o rane i vo význame prenesenom. Napríklad nemoc, trápenie a podobne, je to nežiaduce a my sme zvyknutí hovoriť aj o tom, že sú to rany. I v Písme Svätom čítame, že tie egyptské žaby, vši, mor dobytka, hnisajúce vredy, ľadovec, kobyľky, tma a zabitie všetkého prvorodeného, to boli vlastne rany zoslané na egyptských. A ešte iný príklad. My celou svojou bytosťou usilujeme o pravdu, právo a spravodlivosť, ale niekto nás falošne obviní z toho, že usilujeme a konáme zlo, bezprávie, krivdu. I ohováranie a falošné obvinenie z krivdy a tomu podobné veci na nás pôsobia ako úder, ako rana. Teraz si to zopakujeme – rana priamo zadaná, nemoc a trápenie nám spôsobené, alebo falošné obvinenie zo ľstivosti, toto všetko sú veci nepríjemné, na nás doliehajú ako rany, my im prisudzujeme charakter zla. Možno ich vieme chápať ako trest. V Starom zákone napríklad čítame o tom, že Jóbovi priatelia, keď na neho doľahlo to mnohé trápenie, vidia to ako následok za jeho hriechy. A opäť i v Novom zákone čítame, že bol človek slepý od narodenia, ľudia hneď posudzovali, kto zhrešil, on a či jeho rodičia, že sa slepý narodil?

Je teda ľudské, aby sme ranu chápali ako zlo, prípadne ako následok za dajaké predchádzajúce zlo a tak sa reťaz zla predlžuje. Ako na to človek reaguje? Je ľudské, aby sa človek proti rane búril, prípadne aj odplácal v zmysle toho starozákonného: „Oko za oko a zub za zub“. Alebo podľa toho, ako to vykričal Lámech: „Počujte môj hlas, ženy Lámechove! Ušami pozorujte moju reč! Lebo som zabil muža pre svoju ranu a mládenca pre svoju modrinu“ (Jn 4,23). Ako je spôsobilý človek sa zachovať, keď na neho dolieha čosi ako rana od Boha? Možno každý z nás by v tom prípade odpovedal tak trochu inak. Ja vyjadrím tiež jednu možnú odpoveď. Keď sa už Jób bol veľmi trápil, vtedy prišla k nemu jeho žena a hovorí: „Načo sa ti toľko trápiť? Zloreč Bohu a zomri“. Vyrozumeli ste z tých slov čosi ako odpor či priamo vzburu proti tomu, čo dopustil Pán Boh na jej muža? A teraz všeobecne – človek prirodzene je spôsobilý búriť sa proti zásahu, ktorý pociťuje a prijíma ako ranu, ako vec vyslovene nežiaducu, zlú, ktorá zo zla vzišla a ďalšie zlo plodí. Tušíme v tom čosi ako kliatbu.

Je to tak naozaj? Odpoveď – áno. Tak by to aj bolo ostalo, keby sa do toho nebol vložil Pán Ježiš Kristus. Ale čo On urobil? O tom sme čítať v knihe proroka

Izaiáša 53, 4–5: „On vzal na seba naše nemoci a niesol naše bolesti, a my sme sa domnievali o ňom, že je zranený a zbitý od Boha a strápený. A on bol smrteľne ranený pre naše prestúpenia, zdrtený pre naše neprávosti, kázeň nášho pokoja bola vložená na neho, a jeho sinavicou sme uzdravení“. Teda do toho sa vložil Pán Ježiš Kristus. On zozbieral všetky rany ako následok zla na seba, On premohol v nich zakliate zlo a dal im iný možný zmysel, aby vzbudil k nim i iný postoj. Čo dobré vzišlo z toho, že Pán Ježiš zozbieral tie rany na seba na kríži, názorne vyjadruje žalmista práve na sebe. Hovorí napríklad o tom, že ho falošne obviňovali z krivdy. Ako sa na to zachoval on? „Ale ja rozmýšľam o Tvojich nariadeniach“. Začal presnejšie dbať na Božie ustanovenia a zákon Boží sa mu stal rozkošou. Neodplácal zlým za zlo, ale zadanú ranu sa naučil vidieť v rámci celého spasiteľného Božieho diela. Že predsa z Božích rúk sa nič nemôže vymknúť, On práve i tie rany smie zaradiť do svojho plánu spasenia. V druhom prípade hovorí: „Dobre mi je to, že som bol trápený, lebo som sa naučil Tvojimi ustanoveniami. A teraz zákon Tvojich úst mi je lepší, než tisíce zlata a striebra“. Trápenie prijal ako podnet zamýšľať sa nad sebou, usúdiť čomu dobrému to pri ňom môže slúžiť. Napríklad, že smie si overiť únosnosť Božích ustanovení, vyskúšať v praxi, aby sám získal skúsenosť, že je naozaj možné, aby sa človek Boží i pod ranami osvedčil ako Bohom povolaný, vedený a zachovávaný. A tak sa aj rana mu stáva priamym Božím oslovením. Teraz to zhrňme slovom žalmistovým: „Dokiaľ som nebol znížený, blúdil som, ale teraz ostríham Tvoju reč“. „Viem..., že to bola vernosť, keď si ma ponížil.“ Nie rana zloby a nepriateľstva, ale zásah Božej lásky, Otcovho večného milovania. Táto možnosť chápania vyplýva z prv spomínanej skutočnosti, že Pán Ježiš tie rany, ktoré mali nás stihnúť, pozbieral sám na seba, že kliatba tých rán sa vyvíšila na Jeho tele na dreve kríža. V budúcnosti síce prídu rany, ale nie plodiť zlo a záhubu, ale upravovať na cesty života, pravdy, spravodlivosti. Zo základu tohto počínu Ježiša Krista potom možno prehodnotiť počínanie ľudí voči nám, počínanie ľudí jedných k druhým. Všimnime si v tej súvislosti, čo hovorí kniha Prísloví: „Verné sú rany od toho kto miluje...“. Dajme si to do súvislosti s tým, ako sa predstavil žalmista. Hovorí, že práve v tom, keď blúdil, spôsobil mu Hospodin poníženie a zadal mu rany. Prijal to od Pána Boha ako vernosť, pretože to bolo znamením jeho lásky. Nenechal ho v oblasti toho, čo je zlé, ale zadal mu ranu, ktorá ho priviedla na cesty spravodlivosti a života.

Nuž a tie bozky, o ktorých sme hovorili spočiatku ako o znaku lásky, milovania? Ajhľa, prichádza Judáš. A potom otázka: „Či bozkom zrádzaš Syna človeka?“ Od človeka nepriateľa i bozk môže byť prejavom zloby.

Rany od tých, ktorí nás milujú, aby nás odvedli od toho, čo je zlé, smú byť pre nás pod zorným uhlom Ježiša Krista, kde On kliatbu všetkých rán zozbieral na svojom tele, smú byť pre nás dobrom, ktoré nás má viesť na cesty života, spravodlivosti a pokoja. Amen.

Misia v minulosti a dnes

Kresťania sa snažia ukázať svetu Božiu lásku skrze svoje slová aj činy. Popri tom však musia rátať s tým, že sa často stretnú aj s kritikou. Odovzdávanie zvesti o Kristovej láske a pozývanie ľudí do kostolov dnes mnohí považujú za netolerantné a obťažujúce. Odborník pre prácu s misiou Michael Kibkalt vysvetľuje, prečo je to tak a čo vlastne misia v súčasnosti znamená.

Veľa ľudí, ktorí sa pojmom „misia“ nikdy nezaoberali do hĺbky, považuje za netolerantné, ak sa niekto snaží presvedčiť iného človeka ku kresťanskej viere. Táto myšlienka je však opodstatnená len vtedy, ak misiu definujeme takto: „Misia znamená väčší alebo menší tlak na osobu, ktorá by mala konvertovať na určitú vieru.“ Takáto predstavu o misii poznáme najmä z našich dejín. Až do 20. storočia bola cirkev veľmi úzko spojená so štátom a zaplietla sa aj do koloniálnych ťažení európskych mocností. Koloniálna politika však vôbec nebola známa svojou citlivosťou. Práve naopak. Aj na základe tohto misionári v danej dobe nemali veľmi dobrú povest'. Myšlienka takéhoto typu misie bola medzi kresťanmi zakorenená mnohé roky a jej zdroj môžeme nájsť na konci Matúšovho evanjelia. Tam, vo veršoch 18 až 20 stojí: „A Ježiš k nim pristúpil, rozprával sa s nimi a povedal: Daná mi bola všetka moc na nebi aj na zemi. Preto choďte a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstite ich v mene Otca, Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“ V súčasnosti však misiu na základe týchto veršov definujeme zriedkavejšie.

Misia odzrkadľuje Ježišovo poslanie. V Biblii sa nachádza aj mnoho iných výpovedí o misii, ku ktorým sa v dnes prikláňa o niečo častejšie. V Jánovom evanjeliu (20, 21) posielal Ježiš svojich učeníkov medzi ľudí týmito slovami: „Tak ako Otec poslal mňa, tak posielam teraz aj ja Vás!“ Rovnako ako bol kedysi vyslaný Syn samotného Boha, sme dnes vysielaní aj my. Máme byť svedkami Božej lásky. Ježiš sa stal jedným z ľudí, aby medzi nimi žil ako ich milujúci brat a aby ich mohol zachrániť. Samozrejme, že samotná záchrana ľudstva nie je našou záležitosťou. To bola Ježišova práca. Ale byť tu ako milujúci brat alebo sestra pre ostatných ľudí, to je srdcom kresťanskej misie v súčasnosti.

Misia znamená žiť s ľuďmi. Ježiš kázal, uzdravoval a sedával za stolom s ľuďmi jeho doby. A to znamená misia: „žiť s ľuďmi“. Pavol v prvom liste Korinťanom 9: 20-23 hovorí, že pre Židov sa stal Židom, pre Grékov zas Grékom a pre slabých sa stal slabým. Všetko to bolo len kvôli tomu, aby im mohol priniesť evanjelium. Znamená to teda, že sa máme vzdáť vlastnej identity? Nie! Pavol jednoducho len robil misiu podľa Ježišovho modelu: misionár by sa k ľuďom totiž nemal iba skláňať, mal by si byť s nimi rovný. Má byť bratom pre ľudí, ku ktorým bol poslaný.

Takýto druh misie neznamena, že budeme ľudí len poučovať. Znamená to, dať priestor aj iným a nechať ich,

aby učili oni nás. Je dôležité uvedomiť si, že Boh je prítomný ako stvoriteľ aj medzi ľuďmi, ktorí (povedané kresťanským žargónom) ešte nie sú „veriaci“. William Carey, ktorý pôsobil v Indii trávil veľa času obklopený brahmanmi. Snažil sa pochopiť ich vieru čo najlepšie, aby im dokázal vysvetliť evanjelium takým spôsobom, ktorý bol ich mysleniu čo najzrozumiteľnejší. Popri tom bol stále pripravený viesť s nimi dialóg. Vedenie dialógu je totiž mimoriadne dôležitým misijným aspektom. Robiť misiu predsa znamená „zdieľať svoju vieru“. Každý jeden človek je unikátnym Božím stvorením, ktoré bolo utvorené na Jeho obraz a to musíme rešpektovať.

Platí to všade a pre všetkých: pre misionárov v cudzích krajinách, ale aj pre nás - ľudí, ktorí žijeme svoju vieru v našom domácom prostredí a lokálnych zboroch. Čím viac sa ľuďom otvoríme, tým otvorenejší budú aj oni k nám. Nebojme sa pustiť ľudí k sebe a ak budú mať záujem, dovolme im aj slúžiť. Nenechajme sa zviazať strachom, že ten kto podľa nás ešte nie je „skutočný veriaci“, môže vykonať niečo zlé, čo ublíži nám alebo jemu samotnému. Misia v zmysle evanjelia predsa spočíva v nádeji. V nádeji, že Duch Boží pôsobí v ľuďoch takým spôsobom, ktorý my ľudia nijako nedokážeme zmerať. S takýmto prístupom k misii bude evanjelium prijateľné pre všetky druhy kultúr a spoločností.

(Michael Kibkalt bol misionárom v Kamerune a koordinátorom práce s utečencami v Nemecku. V súčasnosti pôsobí ako profesor teológie na Vysokej škole teológie v meste Elstal.)

Prevzaté z internetu: www.jpk.sk

Ekumenický Svetový deň modlitieb 2017

Juraj Gajdošoci

Ekumenická slávnosť bola v sobotu 4.3.2017 o 15:00 hod. v Gréckokatolíckom chráme v Michalovciach. Tému: „Som k tebe nespravodlivý?“, pripravili kresťanské ženy z Filipín. Do dňa modlitieb sa zapojili sestry z Gréckokatolíckej cirkvi, Rímskokatolíckej cirkvi, Evanjelickej cirkvi a.v., Cirkvi bratskej, Reformovanej cirkvi. Z nášho zboru nás na dni modlitieb reprezentovali sestry: Anna Tomašulová, Erika Jutková, Kvetoslava Stloukalová a Jana Gajdošociová. Evanjelium podľa Matúša 20, 1–16 prítomným vyložil farára Evanjelickej cirkvi a.v. v Michalovciach Ján Meňky. Objasnil Božiu spravodlivosť, ktorá nám dáva Božie kráľovstvo. Zakladá sa na Bohu a nie na nás, ľuďoch. Filipínske ženy majú mnoho krát zložitú životnú situáciu, musia odchádzať za prácou do zahraničia, aby uživilí svoje rodiny. Zväčša pracujú ako opatrovatelky, slúžky a upratovačky. Rodiny sú rozdelené a deti svoju mamu nevidia aj niekoľko rokov.

Ženy na Filipínach majú nádej v Bohu, dôverujú Mu a modlia sa: „Bože, chceme Ťa lepšie poznať a poslúchnuť Tvoju výzvu konať, aby sme mohli priniesť zmenu.“ Pozdravom u nich je slovo: „Mabuhay“, ktoré znamená: „Na zdravie“, „Vitajte“, „Prajem ti dlhý život“.

KALVÍNČEK

Príloha časopisu Kalvín Ročník VIII. Číslo 2. Apríl 2017 Nepredajné

Milé deti!

Držíte v rukách veľkonočné vydanie nášho a vášho časopisu Kalvínček. Z minulého čísla nám dorazilo celkom 101 vyplnených hárkov, z toho 17 bolo neúplných. Z 84 správne vyplnených listov sme vylosovali tak ako vždy troch výhercov. A tu sú ich mená:

- Marko Kotora
- Oliver Maťaš
- Ivana Puškárová

Dostali sme aj 23 kresieb Jána Kalvína, z ktorých sme vybrali obrázok, ktorý nakreslila Martina Inkábová. Obrázok hneď aj uverejňujeme.

Ďakujeme za to, že ste nás neprestávate zásobovať svojimi odpoveďami, obrázkami a básničkami.

Výhercom gratulujeme a tešíme sa na vaše ďalšie odpovede a obrázky.

Ján Kalvín
(1509 - 1564)

Najdôležitejšie veľkonočné udalosti

Posledná večera

Ježiš chcel so svojimi učeníkmi osláviť Veľkú noc. Poslal do Jeruzalema dvoch učeníkov, aby všetko pripravili. Večer sadol Ježiš so svojimi učeníkmi k slávnostnému stolu. Vedel, že je to naposledy a mal svojich priateľov rád. Chcel s nimi zostať a urobil niečo zvláštne. Pri večeri vzal chlieb, vyslovil nad ním slová vďaky a podával im ho so slovami: "Vezmite a jedzte z toho všetci. Toto je moje telo, ktoré sa za vás vydáva." Potom vzal kalich s vínom, zase povedal slová vďaky a podával ho učeníkom so slovami: "Vezmite a pite z neho všetci, toto je kalich mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás. To robte na moju pamiatku." Ježiš vedel, že je pri stole I ten, ktorý ho zradí ľuďom, ktorí ho chcú zabiť. Povedal to I ostatným a učeníci sa začali hádať, kto z nich to asi je.

Ježiš v záhrade

Po večeri odišiel Ježiš s učeníkmi na Olivovú horu a tam im povedal, aby sa modlili. Potom sa od nich vzdialil, kľakol a modlil sa k Bohu. Ukázal sa mu tam I anjel, ktorý ho posilňoval. Keď sa domodlil, vrátil sa k učeníkom, no tí spali.

Ježiš je zatknutý

Naraz k Ježišovi zamierila skupina mužov. Chceli ho zatknúť. Viedol ich Judáš, jeden z Ježišových učeníkov. Prišiel k Ježišovi a pobožkal ho. To bolo znamením pre ozbrojencov. Učeníci chceli Ježiša brániť silou. Peter dokonca mečom napadol vojaka a usekol mu ucho. Ježiš však ucho muža uzdravil a učeníkov pokarhal.

Peter zradí Ježiša

Vojaci zatkli Ježiša a odviekli ho na výsluch do domu najvyššieho kňaza. Peter ich z diaľky sledoval až na nádvorie domu. Tam sa posadil k ohňu. Tam si ho všimli traja ľudia, ktorí sa mu prihovorili. Spoznali ho totiž, že bol jedným z Ježišových učeníkov. Peter sa však tvrdo ohradil, že to nie je pravda a že Ježiša nepozná. Keď zaspieval kohút, spomenul si Peter na to, ako mu Ježiš predtým povedal, že ho trikrát zaprie a ako sa on

zastrájal, že sa tak nestane. Uvedomil si, čo spravil, utiekol a horko plakal.

Ježiš odsúdený

Ježiša po výsluchu u veľkňaza predviedli pred Piláta. Podľa zákona, len on mohol dať niekoho popraviť. Pilát sa síce zdráhal, no nechcel si pohnevať ľud. Na žiadosť ľudu teda nechal Ježiša zbičovať a ukrižovať.

Ježiš je ukrižovaný

Vojaci Ježiša odviekli na Golgotu. Musel niesť sám svoj kríž. No preto, že bol Ježiš vysilený, oslovili vojaci Šimona Cyrenejského, ktorý postával opodiaľ a donútili ho niesť Ježišov kríž. Na Golgote Ježiša pribili na kríž a spolu s dvoma lotrami nechali umierať. Zhotovili mu nápis na kríž, kde stálo: „Toto je kráľ Židov. Vojaci sa mu posmievali, podávali mu ocot a rozdeľovali si jeho šaty. Keď Ježiš zomrel, nastala tma a opona v Jeruzalemskom chráme sa roztrhla. Vtedy si i jeden z vojakov uvedomil, že ukrižovali spravodlivého.

Ježiš pochovaný

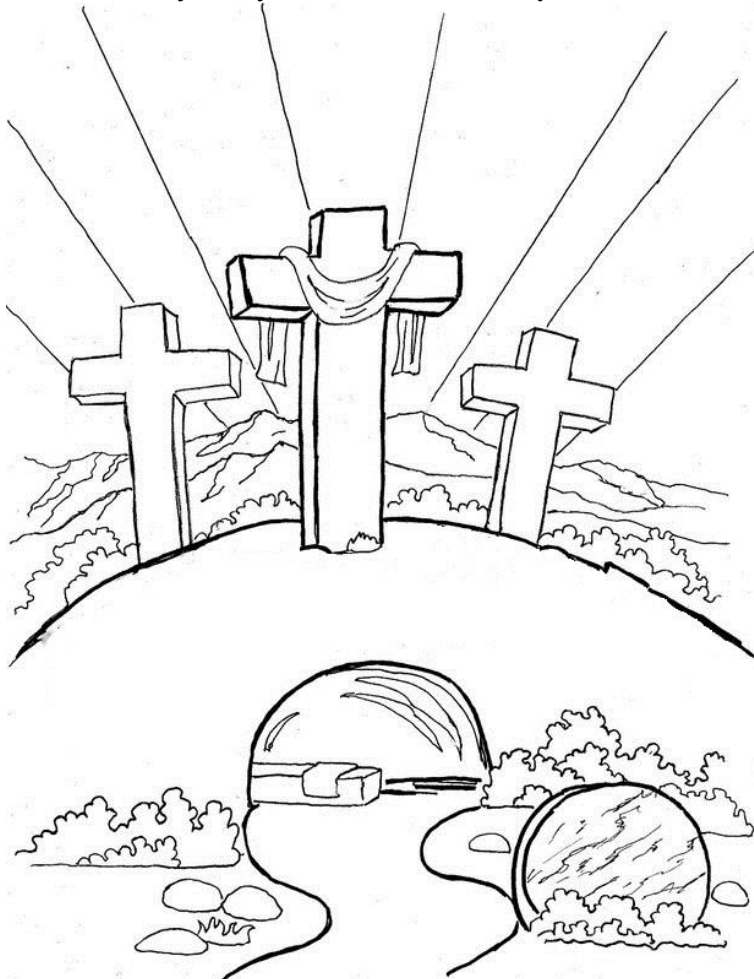
Jozef z Arimatie prišiel za Pilátom vyžiadať si Ježišovo telo. Pilát súhlasil a tak Jozef zložil telo z kríža, zavinul ho do plátna a uložil ho do hrobu v skale. Ku vchodu od hrobu privalil ťažký kameň. Toto všetko sa odohralo v piatok. Po piatku nastala sobota, židovský deň odpočinku, kedy sa nesmeli nič robiť. Ježišovo telo tak zostalo nenabalzamované.

Vzkriesenie

V nedeľu skoro ráno sa teda ženy vydávajú urobiť si svoje povinnosti. Plánujú poumývať a masťami pomazať Ježišovo telo. Keď však prišli k hrobu, uvideli, že je kameň odvalený a aj Ježišovo telo zmizlo. Ako tam tak bezradne stáli, zjavili sa im muži v žiariacich rúchach a pripomenuli ženám slová, ktoré im Ježiš hovoril o tom, že musí umrieť a potom znovu vstať. Ženy utiekali a porozprávali všetko učeníkom. Všetkým sa nakoniec zjavil vzkriesený Ježiš.

Viete...

1. Ako sa volala záhrada, kde mal Ježiš s učeníkmi poslednú večeru?
2. Ako sa volal Ježišov zradca?
3. Kto bránil Ježiša mečom?
4. Koľkokrát zaprel Peter Ježiša?
5. Kto nechal Ježiša zbičovať?
6. Kto pomáhal niesť Ježišov kríž?
7. Koľko ľudí bolo ukrižovaných spolu s Ježišom?
8. Ako sa volal muž, ktorý Ježiša pochoval?
9. V ktorý deň týždňa bol Ježiš ukrižovaný?
10. V ktorý deň týždňa Ježiš vstal z mŕtvych?

KALVÍN - Zborový list

Vydáva: Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku – cirkevný zbor Michalovce.

Redakčná rada: Juraj Gajdošoci, Jaroslav Bánoci, Ján Šoltés, Timea Sotáková, Anna Mikulová.

Zodpovedný redaktor: Ján Šoltés

e-mail: ixo@centrum.cz

Adresa redakcie: A. Sládkoviča 7, 071 01 Michalovce.

Internetové stránky zboru: www.kalvin.sk

Tlač: SCHMIT-PRESS, s. r. o.,

Hviezdoslavova 26, 071 01 Michalovce.

NEPREDAJNÉ